

JUTRANJE NOVOSTI

Izhaja vsak dan zjutraj, izvzemši ponedeljke.

Mesečna naročnina:

v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 22.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/l. — Telefon št. 213

Brzovjavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.

Upravništvo: Marjin trg št. 8. — Telefon št. 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.238.

Francosko-italijanski odnošaji in Nemčija.

Italijani so po vojni toliko časa pripovedovali, da so sami zmagali, da so končno to že res verjeli. V to svojo fiksno idejo so se tako uživali, da je postalo njihovo »zmagovito« obnašanje nekoliko preveč priskutno. Prepotenca, s katero so se Italijani vedno silili v ospredje, je bila že naravnost komična in bi se nihče ne menil zanjo, če bi ne obstajala možnost, da izzove to nepremišljeno obnašanje Italije kakše nepotrebne in morda usodne konflikte. Zato je zunanji svet Italijo že večkrat poučil, da je smešno govoriti o italijanski zmagi v svetovni vojni, kajti te sploh ni bilo in Italijanov bi sploh ne bilo med zmagovalci, če bi jim ne izvojevali zmage Francozi, Angleži in Amerikanci...

Italija pa tega noče razumeti. Vedno govoričenje o italijanski zmagi jo je zmedlo tako daleč, da res misli, da je zmagala samo ona. V fiksnih idejah so pač Italijani mojštri in na tem polju prekašajo vsakogar. Italijanska prenapetost pa je izzvala povsod upravičen odpor in tako se je zgodilo, da so vrgli Francozi italijanskemu govoričenju o zmagi v obraz »Caporetto«, to je naš Kobarid, kjer so bili Italijani tako nesmrtno tepeni, kakor noben narod pred svetovno vojno...

Dejstvo, da so se nekoliko ohladili odnošaji med Italijo in Francijo, ki je noče popolnoma podpirati pri njenih fantastičnih imperijalističnih in avanturističnih težnjah, so takoj pograbilo Nemci. S samo njim lastno hinavščino so pričeli pisati o Francozih in Italijanih. In zgodilo se je čudo, da so Nemci, ki niso bili niti v, niti po svetovni vojni prijatelji Italijanov, naenkrat začutili zanje silno prijateljstvo. To prijateljstvo pa ima svoj globlji vzrok in ni samo kak morebiten izraz resničnih simpatij.

Nemčija je podpisala mirovno pogodbo, ker se ni mogla rešiti iz položaja, v katerega so jo zapeljali njeni imperijalistični voditelji. Toda premagana Nemčija še ni bila premagana imperijalizem. Njegove korenine so poglne v Nemčiji že pregloboko, da bi jih mogla izriniti samo odstavitev nemškega cesarja. Njegovi agenti in pa nemški veleindustrija, ti tipični predstavniki nemškega imperijalizma, so ga kmalu zopet uveljavili. Skušali so izogniti se izpolnitvi mirovnih pogojev na vse mogoče načine. Svoje delovanje pa so opravičevali pred nemškim narodom na ta način, da so ga ščuvali proti Franciji, kakor da je ona zakrivila svetovno vojno in današnje stisko nemškega naroda. Toda tudi nemški pasivni odpor je moral prenehati, kajti dalje si nemški industriji niso upali.

Nemčija je pokazala na zunaj voljo, da izpolni svoje obveznosti iz mirovnih pogojev. Ta volja pa je ravno tako malo resnična, kakor je bila neresnična pred meseci. Ker pa so Nemci uvideli, da sami ne bodo mogli uničiti mirovnih pogojev, da proti celemu svetu ne bodo uspeli, so pričeli iskati druga pota. In našli so jih.

Sedaj kažejo Nemci odkrito svoje simpatije Italijanom. Zraven pa ščuvajo povsod, kjer imajo dostop, proti Franciji, češ da je Francija nasprotna Italiji in da skuša onemogočiti vsak njen razvoj. Značilen za to novo smer nemške taktike je članek rimskega dopisnika »Berliner Tageblatt«, doktorja Hanns Barthe. V tem članku kar mrgoli očitkov proti Francozom radi njihovega postopanja napram Italiji. In obratno hlinjenja in usiljevanja Italijanom. Članek je pisan tako, kakor da ga je pisal najzagrizenjši fašist, samo da je še nekoliko več hinavščine v njem. Cilji, ki jih zasledujejo Nemci s to svojo novo taktiko, so prozorni. Ustvariti hočejo v Italiji nekako naklonjenost Italijanov napram Nemcem in s ščuvanjem proti Franciji nerazpoloženje proti tej. Tako menijo, da si bodo olajšali svoj položaj v skritem boju proti Franciji in mirovnim pogodbam.

Toda ta nakana se jim nikakor ne bo posrečila. Če bi se postavila Italija res na Franciji sovražno stališče, je s tem trenutkom zaigrala svoj položaj v svetovni politiki. Tega položaja si Italija ni pridobila sama, temveč z izdatno pomočjo zaveznikov, in nikdar ne bo Italija tako močna, da bi se mogla sama vzdreti na njem. Ker pa Italija sama

Važnost sestanka Male antante v Beogradu.

Manifestacija medsebojne solidarnosti. — Grška ne vstopi v zvezo.

Beograd, 28. dec. (Z) Današnja »Politika« piše: Skorajšnji sestanek zunanjih ministrov Češkoslovaške, Rumunije in naše kraljevine v Beogradu začenja vzbujati zanimanje ne samo v našem tisku, ampak tudi v zunanjih političnih krogih. Posebno v Madžarski in Bolgarski zabeležujejo listi vsako vest o konferenci v Beogradu, od katere se pričakuje novo stališče Male antante v zunanji politiki.

»Politika« se je na poučenih mestih zanimala za posle, ki jih morajo izvršiti gg. Duca, Ninčić in Beneš, ter je izvedela, da se zastopniki Male antante snidejo v prvi vrsti zato, da manifestirajo solidarnost v odnošajih med Češkoslovaško, Rumunijo in našo kraljevino. Treba je zabeležiti, da je Mala antanta v zadnjem času dosegla uspehe, in sicer v vprašanju madžarskega posojila.

Na sestanku Male antante pa se bodo razpravljala tudi vprašanja notranjih odnošajev. S Češkoslovaško se morajo urediti nekatera vprašanja, ki so izven politike, z Rumunijo pa bi se imeli urediti gospodarski odnošaji, ker so politična vprašanja s podpisom konvencije o razmejiti likvidirana. Slednjič se bo na sestanku razpravljalo tudi o smeri skupnega stališča napram ostalim balkanskim državam. O vstopu Grške v Mala antanto dosedaj ne more biti niti govora, ker bi taka politična kombinacija po vsem spremenila osnovo Male antante.

Praga, 28. dec. (Z) Glede na sestanku državnikov Male antante v Beogradu pišejo »Narodni Listy«, da se bo na tem sestanku razpravljalo v prvi vrsti o vprašanju madžarskega posojila.

O Grški se bo govorilo z veliko rezervno, ker je pred durmi vstop Grške v Mala antanto. Tudi o Bolgarski se bo malo govorilo. Pač pa se bo mnogo razpravljalo o sporazumu med Italijo in Španijo, ker more ta pogodba spraviti precej močno v nevarnost interese Jugoslavije na Jadranu in na Sredozemskem morju.

Odnosaji med Francijo in Malo antanto.

Praga, 28. dec. (Z) Češkoslovaški tiskovni urad objavlja, da je bila med Francijo in Češkoslovaško sklenjena prijateljska zveza. Kakor se javlja, namerava Francija podobne pogodbe skleniti tudi z Jugoslavijo in Poljsko. V tukajšnjih političnih krogih se tudi poudarja, da je pri zadnjih pogajanjih v Parizu uspešno dr. Beneš rešil po željah Male antante tudi več vprašanj finančnega značaja, zlasti kar se tiče reparacij.

Berlin, 28. dec. »Berliner Tageblatt« poroča iz Pariza: Francozi pozdravljajo kot veliko pridobitev pogodbo med Francijo in Češkoslovaško, katere temeljne smeri je včeraj objavil »Temps«. Pomisleki, da ta pogodba znabiti ne bi odgovarjala popolnoma določilom štatuta Društva narodov, se razprše, če se poudari, da je pogodbo sklepal minister Beneš. Dr. Beneš je član sveta Društva narodov in bi že iz tega vzroka ničesar ne podpisal, kar bi nasprotovalo interesom tega združenja. Nova pogodba bo oficijelno predložena tudi Društvu narodov. Demonstrativno se opozarja, da manjka vsaka vojaška konvencija

Princ Pavel Karagorgjevič pretendent na grški prestol?

Rim, 28. decembra. (K) Po časnih vestih iz Beograda je Venizelos poklical princa Pavla Karagorgjeviča kot pretendent za grški prestol v Pariz. »Tribuna« se je zaradi tega informirala pri jugoslovenskem poslanstvu v Rimu. Vestni pa tam niso niti potrdili, niti demantirali. Princ Pavle, ki se je pred kratkim poročil z grško princezino Olgo in je do srede decembra bival v Rimu, se sedaj za božič mudi v Parizu. V grškem poslanstvu izjavljajo, da je položaj v Grški pred povratkom Venizelosa popolnoma nerazjasnen.

Razkol med demokrati.

Beograd, 28. decembra. (Z) Zadnje dni so se pri demokratih razvile tri skupine: Davidovičeva (vsekakor najmočnejša), Pribičevićeva in skupina okoli »Odjeka«. Med temi skupinami obstoje nesoglasja v naziranjih, po kakšni poti naj hodi demokratska stranka. Med Davidovičevim skupino in skupino »Odjeka« ni prišlo do spora, do ostrega spopada pa je prišlo med Pribičevićem in »Odjemom«. Zato polit. krogi mislijo, da pride pri demokratih na kongresu do razkola; kajti tudi če se izgledi spor med Pribičevićem in Davidovičevim, se vendar hujši spor med »Odjemom« in Pribičevićem v nobenem slučaju ne more poravnati. Tako je samo po sebi jasno, da spremembe pri demokratih, ki so jih radikalni krogi pričakovali še pred kongresom stranke, ne ostanejo brez vpliva na celokupen političen položaj.

STAROKATOLIŠKA CERKEV.

Zagreb, 28. dec. (Z) Ker hrvatska narodna katoliška cerkev po ustavi ni mogla biti priznana, so se pristaši te cerkve priklopili staro-katoliški cerkvi. Glede na to je ministrstvo za vere izdalo to-le odločbo: Starokatoliška cerkev je bila, ko je bila sprejeta ustava, priznana v enem delu kraljevine (v

noče svojega pogina, se bo pač varovala podati roko Nemcem in nastopiti proti Franciji. Vrh vseh tega pa Italija prav dobro ve, da se bo v tistem trenutku zrušila njena strahovlada v »osvojenih« pokrajinah, ko bo Italija osamljena. — Če pa računa Italija še vseeno na pomoč Nemčije, potem je že danes — izgubljena.

Vpoklic princa Pavla je očitno razlagati iz tega, da grškega prestola nočejo ponuditi princu kake velesile.

Atene, 28. dec. (Z) Republikanci so izdali proglas, da je dinastija z odhodom kralja iz države definitivno odstavljena. Sodijo, da so republikanci hoteli s tem postaviti Venizelosa pred dovršeno dejanje. Venizelos je izjavil svojim prijateljem, da misli ostati v Grčiji dva do tri mesece, dokler se razmere ne uredijo in ne zagotovi svoboda pri odločitvi naroda o obliki vladavine.

nesoglasja, ki so nastala z ostavko Svetozarja Pribičevića v demokratski stranki, se je sotrudnik »Beogradskih Novosti« obrnil na g. Davidoviča, ki mu je izjavil: Jaz sem se vedno, posebno pa zadnjih pet do šest mesecev, trudil, da s svojim delom in držanjem ne dam nobenega povoda za nezadovoljstvo v stranki. Zato mislim, da g. Pribičević za svojo ostavko ni mogel najti razloga v mojem vedenju. Vprašanje kongresa in prav tako tudi sklicanje širšega odbora je rešeno. Aktivnost ožjega odbora ni bila nikoli prej tako živahna, kakor zadnjih šest tednov, ko je odbor imel najmanj 15 sej. Kar se tiče »Odjeka« in njegovih odnošajev do demokratske stranke, je Davidovič rekel, da stoji na stališču, da more »Odjek« mnogo koristiti demokratski stranki. V list pa načeloma ne bi smeli priti osebni napadi.

Dalmaciji). Po členu 12 ustave je ta vera osvojena in se kot taka mora priznavati z vsemi pravicami in ugodnostmi, ki ji jih daje ta ustava in zakon. Borba klerikalcev proti narodni cerkvi je privedla do tega, da se je ta cerkev priklopila starokatolikom, katerih v naši pokrajini sicer sploh ni.

KARDINALSKI KOLEGIJ.

Rim, 28. dec. (K) Po zadnjih imenovanjih ima kardinalski kolegij 64 članov. Od teh je 33 Italijanov in 31 inozemcev. Inozemci se razdele tako: 7 Francozov, po 4 Nemci in Španci, po 2 Angleži, Poljaki, Avstrijci in Amerikanci ter po eden Belgijec, Kanadec, Čehoslovak, Madžar, Irec, Portugalec, Braziljane in Holanđec.

Protiustaven načrt dr. Marinkovića o samoupravah.

Zmede in nasprotstva med opozicijo.

Beograd, 28. dec. (Z) Današnja »Tribuna« se bavi z Marinkovičevim načrtom o samoupravah in pravi: Na prvi pogled bi vsak mislil, kako modro in spretno je Marinkovič ugodil skrajnim težnjam naših separatistov in jih spravil v soglasje z načeli vidovdanske ustave. Medtem ko v prvi točki svojega predloga izraža željo, da se ohrani načelo absolutnega in brezpogojnega državnega edinstva, v tretji in četrti točki pa daje samoupravnim in oblastnim organom tako dalekosežno oblast, da morejo izdati odločbe, katerih izvršitev se ne more zadržati, tudi če bi bila nasprotovala državnim in oblastnim koristim. Kdor pa malo globlje prouči določila ustave, vidi, da ta predlog ni nič drugega kakor okretna igra borzianskega čifuta. Ta predlog ni nič manj in nič več kakor neroden predlog za revizijo ustave. Če pogledamo določila točke tretje in četrte Marinkovičevega predloga, vidimo, da so v očitem protislovju s členoma 99 in 101 ustave; zato bi sprejetje tega predloga značilo za-

hteovati revizijo ustave. Točka tretja zahteva, da se ukine vsak preventiven nadzor in vsaka zakonska odredba, ki bi omejevala samostalnost odločb samoupravnih teles. Člen 99. ustave pa pravi v drugem odstavku, da ima oblastni veliki župan pravico, zadržati proglasitev vsake odločbe samoupravnih oblastev, pri kateri bi ugotovil, da ne sloni na ustavi in na zakonih. Treba bi bilo tedaj enostavno ukiniti odredbo člena 99 in 101 ustave.

Beograd, 28. decembra. (Z) »Tribuna« piše: V krogih Davidovičevih pristašev so dosedaj trdno upali, da bo Marinkovičev načrt podlaga za sporazum med opozicionalnimi strankami za ustanovitev opozicionalnega bloka. Separatisti pa so sedaj postavili nov in popolnoma nepričakovan pogoj ter zahtevajo jamstvo, da bodo demokrati pri izdelavi načrta za revizijo ustave pristali na skrcenje dosedanjih prerogativ krone. Kakor izgleda, je Davidovič pripravljen, sprejeti tudi ta pogoj.

Nelojalnost Bolgarske napram naši kraljevini

Beograd, 28. dec. (Z) Današnja »Tribuna« doznava z dobro poučene strani, da smatra vlada povratek princa Kirila v Bolgarsko, če ne že za sovraven akt, pa vendar za akt skrajne nelojalnosti napram naši kraljevini. Odkar se je princ Kiril vrnil v Bolgarsko, se je med prestolicami Male antante izmenjalo več brzojavk. Praga je odgovorila, da bo v vsem solidarna z beograjsko vlado, medtem ko iz Bukarešte še ni dospel odgovor. Pričakuje se, da bo ta odgovor nejasen.

Iz sovjetske Rusije.

Moskva, 28. dec. (Havas) Kakor se doznava, je Trockij odklonil članstvo v centralnem komiteju komunistične stranke.

Lunarčarski obolel.

Riga, 28. dec. (R) Iz Moskve poročajo, da je zbolel poleg Lenina in Trockega tudi Lunarčarski. Njegovo stanje je zelo opasno, ker je Lunarčarski zelo hud kokainist.

Redukcija aprovizacijskega uradništva v Rusiji.

Riga, 28. dec. (R) Te dni je objavila sovjetska vlada naredbo o ponovni redukciji uradništva in nameščencev. Redukcija obsega v komisarijatu za aprovizacijo v osrednjih uradih 50 odstotkov, v podeželskih uradih pa od 10—80 odstotkov vseh nameščencev.

MEDNARODNI KONGRES DUŠEVNIH DELAVCEV.

Pariz, 28. dec. (K) Mednarodni kongres duševnih delavcev se je danes v Parizu začel.

K NESREČI ZRAKOPLOVA »DIXMUIDA«.

Pariz, 28. dec. (Havas) Ministrstvo je prejelo od generalnega guvernerja in od šefa generalnega štaba v Alžiriji brzojavko, v kateri se potrjuje, da so zrakoplov »Dixmuide« dne 26. decembra videli 200 kilometrov južno od Insala. Več francoskih stražnic v ozemljih, katera bi bil moral zrakoplov preleteti, je poslalo patrolje v različne smeri.

Rim, 28. dec. »Agenzia Stefania«. Mornariško ministrstvo je prejelo iz Sciacca (provincia Girgenti v Siciliji) brzojavko, da so na obali dobili truplo, katero so agnosicirali kot truplo poveljnika »Dixmuide«.

ŽRTVE BOMBNEGA ATENTATA V BUDIMPEŠTU.

Budimpešta, 28. dec. (K) Kakor poročajo listi, je druga žrtev bombnega atentata pri plesni zabavi izraelitskega ženskega društva v Csongradu podlegla ranam. Obe žrtvi atentata sta kristjana.

Budimpešta, 28. dec. (Madžarski dopisni urad.) Po uradnem policijskem poročilu so v Csongradu aretirali 15 oseb, ki so najbrž zapletene v zadevo bombnega atentata. Dosedanja zaslivanja prič dajo sklepati, da so pravi storilci med aretiranci.

Italijanska pozornost.

Zajec — nadzornik v zeljniku?

Rim, 28. dec. (Z) Tu je vzbudila precejšnjo skrb vest, da hoče Venizelos privedi Grško v Mala antanto in jo pridružiti krogu francoske kontinentalne in sredozemske politike. Posebno pozornost je vzbudila vest o nameri, da se na grški prestol postavi princ Pavel Karagorgjevič. Tukaj sodijo, da je vse to delo Francije, ki je proti Italiji, odkar se je tam mudil španski kralj, zavzela ostro stališče. Italijanski listi se pritožujejo nad Parizom in nad Prago ter nad nevarnimi intrigami dr. Beneša, ki so naperjene proti Italiji, ker je videti, da dobi Italija predsedništvo v vojaški kontrolji na Madžarskem.

KATASTROFALEN SNEG V ŠVICI.

Bern, 28. decembra. (K) Močno zapali sneg je v mnogih krajih gorskega ozemlja povzročil lavine. V vadijskih Alpah sta dve osebi smrtno ponesrečili, osem skednjev in eno hišo so lavine porušile. Povsod je poginilo mnogo živine. Več oddaljenejših krajev v kantonih Glarus in Graubünden je odrezanih od prometa z zunanjim svetom. V Weistannen (kanton St. Gallus) je bila porušena pristava, pri čemer je ena oseba zgubila življenje. V dolini Bagnes je odneslo 12 letnih hiš. Sneg je v Wallisu in na neufchatelskem Juri dva in pol metra do treh metrov visok.

VELIKI POŽARI.

Nagasaki, 28. dec. (Reuter) Tukajšnje vseučilišče in inženjsko visoko šolo je uničil požar.

Chicago, 28. dec. (Reuter) V azilu umobolnice Dunning je nastal požar, katerega žrtev je bilo 18 oseb.

NERESNIČNA VEST.

Dunaj, 28. decembra. (K) Vest nekega lista, da je bil aretirani bolgarski državljani Nikola Harlakov radi atentata na bolgarskega opravnika poslov na Dunaju, je neresnična. Harlakov je bil kaznovan le zaradi prestopka zoper potne predpise in potem odgnan.

VIHARJI OB SKANDINAVSKI OBALI.

Kristiansund, 28. dec. (R) Močni viharji, ki so divjali zadnje dni ob zapadni obali, so povzročili občutno škodo. Potopljenih je bilo več ribiških ladij. Parobrod »Wasa« je zadel ob skalo in se potopil. Vse potnike je rešilo moštvo brojadrske »Triff« . Morje se je deloma že pomirilo.

Današnje prireditve.

V Ljubljani:

Drama: »Osma žena«. Red E.
Opera: »Tosca«. Red D.
Kino Matička: »Samo eno noč«.
Kino Ideal: »Divja krl«.
Kino Tivoli: »Na trnjevi poti«.
Kino Ljublj. dvor: »Deran« — Jackie Coogan.

V Mariboru:

Narodno gledališče: Koncert in »Cavalleria rusticana«. Red D.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani:

Tekoči teden: lekarna Bohinc na Rimske cesti in Leustek pri Zmajskem mostu.

Notranji položaj Italije.

Italijani se v gotovem oziru nočejo šteti k takozvanim starim narodom. Res je sicer, da so na eni strani silno ponosni na svojo tisočletno kulturo, a v kljub temu povdarjajo, da so nasprotno še vedno mlad narod. V dokaz svoje mladosti in življenjske sile navajajo množice naroda, Prebivalstvo Italije se tako naglo množi, da je prisiljeno se izseljevati, ker doma nima dovolj kruha. En tok izseljevanja gre že od nekdanj v južno Ameriko, drugi pa v severno, v zadnjo vsled nastalih ameriških povojnih odred sedaj manj kot prej. Italija bridko občuti, da nima pripravnih kolonij, kamor bi se mogla stekati ta množica naroda, ki je doma odveč, vendar pa je naglo naraščanje prebivalstva v Italiji najboljši jamstvo za bodočnost.

Italija je bogata na rokah, a revna na kapitalu in sirovinah. Kapitalistov in trgovcev je mnogo manj v Italiji kot v Angliji ali Franciji. Tudi boljši situirani meščanski slojev ni toliko kot v teh dveh državah. Pač pa je v Italiji premnogo revnih meščanskih slojev in iz teh se rekrutira veliko število slabo plačanih državnih nameščencev. V tem bi se dala Italija primerjati z Jugoslavijo, kjer množica sinov iz revnih srednjih slojev istotako rine v državno službo in je ta radi prevelike ponudbe vedno slabše plačana. V obeh državah bodo edino orientacija teh slojev drugam in z rastočo industrio in trgovino odprta nova pota omogočila upravičitev normalnega plačila tudi za državne nameščence.

Zelo pereče notranje vprašanje je za Italijo položaj agrarnega prebivalstva. Ta je bil rešen v Franciji že z revolucijo l. 1789, Poljska in Rumunska sta uredili to vprašanje ravnokar, a v Italiji je še vedno odprto. V Italiji je zelo vsakdanja vrsta stavke, ki je ves svet ne pozna, namreč stavka poljedelskih delavcev in kmetijskih naseljencev (kolonov).

Delavsko vprašanje je v Italiji iste vrste, kot v drugih industrijskih državah, samo je še bolj pereče. Sindikalisti in socialisti so odločno antimilitaristični. Ko so se vršile volitve l. 1919 pod Nittijevim ministrom in sicer na podlagi splošne volilne dolžnosti in proporcionalnega sistema, so prišli socialisti v parlament v številu 156 poslancev, od teh je bilo 124 komunistov. V Italiji, kjer je navdušenje najbolj poceni stvar, so komunisti, ki so se polastili občine v Turinu, Napoli in Firenci, že sanjali, da bodo zagospodovali nad celo državo. Kongres v Bologna je že likvidiral z buržujsko državo. Paralelno s tem so se začele stavke delavcev, železnice, državni nameščenci. V severni Italiji so se delavci polastili vodstva tovarn. Vkljub padcu Nittiya in uvedbe raznih reform se je položaj vedno bolj slabšal. Parlament l. 1922, je sestajal iz dveh strank širokih mas ljudstva, iz socialistov in katoličanov, ki jih je organiziral don Sturzo, in cele vrste malih stranic. Zbornica je bila diskreditirana in desorientirana sredi rastoče anarhije. Splošno je bilo mnenje in tudi mi Jugoslavo smo pričakovali, da je Italija na predvečer revolucije. V deželi je že skoraj vladala panika.

Tedaj pa je prišel fašizem na pozorišče. Javil se je kot najenergičnejša reakcija zoper boljševizem in izrastle sindikalizma. Danes pa stoji Italija trdneje tu kot sploh kdaj, vsaj na znotraj. Ali bo Mussolinijeva politika imela tudi na zunanji kaj uspehov, je prav dvomljivo. Tu se pravi: wait and see!

Napredni blok.

Gospod urednik!

Blagovolite mi dopustiti, ker v trenutku nimam drugega lista na razpolago, nekoliko gostoljubnosti v svojem cenjenem listu. Poročajo mi namreč, da mi je današnje »Jutro« posvetilo kar več svojih predalov, ki mi v njih med drugim očita, češ da sem proti ustvaritvi naprednega bloka, da sem že vstopil v radikalno stranko in da sem že obljubil, da vstopim kot poslanec v klub radikalnih poslancev. Brez vsake druge polemike napram tem v Ljubljani skuhanim, pa iz Beograda naslovljenim fantazijam samo ugotavljam, da ima o vseh mojih korakih kot politik odločevati Narodno-napredne stranke, ter njeni zaupniki. Načelstvo še ni prav nič sklepalo o tem, v katerega izmed obstoječih klubov naše skupščine naj vstopim. Njegovemu sklepu se pokorim brezpopojno. Abotna je torej trditev, da sem se kar na lastno pest zavezal, da vstopim v klub radikalnih poslancev, abotna tembolj, ker ob svoji navzočnosti pretekli teden v Beogradu nisem vedel in niti danes ne vem, je li bi mogel tako svojo obveznost tudi izpolniti. Da je »Jutrovo« poročilo iz Beograda skovano v Ljubljani, neovržen dokaz temu je odstavek, ko spravlja »Jutro« moje politično delovanje zopet v zvezo s — Sokolstvom, češ da si domišljam, da bom vse Sokolstvo pripeljal v radikalno stranko. Da ne morejo pustiti pri miru — Sokolstva! Pa kaj je njim za stvar, če nameravajo s svojim udarcem zadeti — osebo. Eni jim upravičeno očitajo, da je njihovo ravnanje nesmetno, jaz pristavljam, da je — brezvestno.

Z odličnim spoštovanjem

Dr. Vladimir Ravnihar.

Zapiski.

»Jutrovi« general so zelo zaposleni. Sedaj iščejo tisto rokovico, ki so jo jim — kakor pravi »Jutro« — vrgli ljudje, ki nočejo v »Jutro« napredni blok. Ta napredni blok pa je po »Jutrovi« in njegovega kupljene brata »Naroda« terminologiji — JDS. In »Jutro« je bilo pripravljeno žrtvovati celo »osebnost«. Kdo so te osebnosti, ne pove. Pridrži pa bi seveda svojo znano »znanost«, ker brez nje ne more živeti. Naj le plavati!

Koraži veta! Odkar so bolehavega ato »Slovenski Narod« pomladili s Praprotnik-Arkovič denarjem, je postala ta častljiva »Prodana nevesta« moškega spola zelo — moška in koražna. S pomladitvijo pa so dobili ata »Narod« še neko drugo čednost: lažljivost z Mikošičeve ceste. Pa prav debelo zalogo lažljivosti, tako da da a sedaj »Narod« res čast svojemu vernemu pokrovitelju »Jutru«. »Slovenski Narod« ima tudi zveze v beograjskih krogih. Ti krogi so »prepisali« neko pismo. Ampak ti krogi so menda — nepismeni, kajti tisti »prepis«, o katerih govorič naš častljivi slovenski Prodanović iz Knaiflve ulice, ne povedo ne njemu, ne komu drugemu ničesar. — Ata Prodanović so pokusili »trik«. kakor tista »krščenica«, ki je izgubila pompaduro in je potem priobčila v listih: Tista oseba, ki je pobrala mojo pompaduro, naj jo takoj prinese nazaj, če ne, se bo proti njej sodniško postopalo, ker je dobro poznana... Tako zelo »kšajt« so postali ata Prodanović, odkar jim ni treba več skrbeti za vsakdanji kruhek, ker store to drugi mesto njih, in odkar so stoplili tudi s famoznim Stefanovićem v stike... Tisto pismo ne da miru našemu ljubemu Prodanoviću, kateremu je »Jutrovo« vodstvo ukazalo, da mora na vsak način »ugotoviti«, kaj in kako... Mi smo že povedali, kaj je bilo v tistem pismu; za »Narod«-Prodanovićev firbec pa nimamo časa.

Podpirajmo bedno dijaštvo!

Ljudska predstava v operi. V nedeljo, dne 30. t. m. se vrši v opernem gledališču ljudska predstava ter se ob tej priliki vprizori priljubljena opera »Carmen«. Naslovno vlogo Carmen peje ga. Rewiczewa, Don Joséja g. Sowiński, Escamilla g. dr. Rigo, Micaelo ga. Kattnerjeva. Zanimig g. Zupan. Ostale vloge so v rokah gg. Matačičeva, gne. Sfiligoleve ter gg. Debeveca, Mohoričeva in Perka. Opero dirigira g. Matačič, režira pa g. Sevastjanov. Začetek opere ob pol 8. uri zvečer. Cene pa so znižane kakor pri vseh ljudskih predstavah.

Bernhard Kellermann: Predor. Roman, prevedel prof. Fran Kobač. Maribor 1923. Založila in izdala Tiskovna zadruga v Mariboru. Cena 30 Din. po pošti 1 Din več. — Kellermannov svetovnoznani roman »Der Tunnel«, ta slavospev modernega duha in tehnike, je zmagovalno osvojil tudi slovensko čitateljstvo. Imamo že prevod tega romana, toda prevod ni bil dober. Sedaj šele smo dobili prvovrsten prevod, ki je vreden Kellermanna in raven delom naših najboljših prevajalcev O. Zupančiča, V. Levstika in dr. Opozarjamo zlasti na izredno bogato besedje Kobalovega prevoda, ki bo zanimalo vsakega izobraženega Slovence, v prvi vrsti pa naj bi štali novi prevod naši tehniki, ki se tako težko in malouspesno bore za dobro slovensko tehnično terminologijo. Evo jim v tem prevodu tistega slovenskega tehniškega jezika, ki je z lahkoto kos zahotanemu problemu vsega romana, kako zgraditi železniški predor med Ameriko in Evropo. Dasi papir te dragocene knjige ni boljše vrste, je cena zelo nizka. Knjigo toplotno pripravljamo.

Pristopajte k „Sokolski Matici“!

„Radikalni Glasnik“.

Naprej za ciljem!

Vse vesti o razpustu Akcijskega odbora NRS, o nameravani likvidaciji radikalne stranke v Sloveniji in o diferencah med Glavnim odborom v Beogradu in Akcijskim odborom v Ljubljani, ki jih prinašajo ljubljanski in beograjski demokrati listi, so popolnoma izmišljene in tendenciozne. Izmišljena je tudi vest večerajšnjega »Jutra«, da je Glavni radikalni odbor dne 26. t. m. razpravljal o reorganizaciji radikalne stranke v Sloveniji.

Kakor že javljeno v 10. številki »Radikalnega Glasnika«, je Akcijski odbor edino pooblaščen, da izvede organizacijo stranke v Sloveniji potom svojih pravilno sestavljenih organizacij in da je edino priznano strankino glasilo »Radikalni Glasnik«, čigar prva številka izide z odobrenjem Glavnega odbora NRS v Beogradu v četrtek, dne 3. januarja 1924. Vse te govornice in vesti nasprotnih listov imajo edini namen zanesi zmedo v vrste slovenskih radikalov, ki se vsak dan množijo in postajajo močnejši. NRS je danes odločilni faktor javnega življenja Slovenije, in baš to najbolj boli slovenske demokrate in druge naše nasprotnike, ki niso uspeli, da bi vse napredne elemente v Sloveniji podvržili interesom tujega kapitala.

Opozarjamo vse svoje pristaše, naj ne nasedajo tem spletkam in naj se točno in strogo drže strankine discipline.

Naprej čvrsto in smelo v vrste močne in velike Narodne radikalne stranke!

Ljubljana, dne 28. dec. 1923.

Akcijski odbor NRS.

VABILO NA OBČNI ZBOR

KRAJ. ORG. NRS V NOVM MESTU.

ki se vrši v nedeljo 30. t. m. ob 2. pop. v Narodni čitalnici. Dnevni red: 1. Poročilo o zapisniku. 2. Poročilo predsednika. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Volitve predsednika. 6. Volitve 4 odborov. 7. Volitve širšega odbora. 8. Slučajnosti Ob nesklepnosti vrši se čez pol ure zborovanje ob vsaki odločbi.

Dr. V. Gregorič, t. č. preds.

Mariborsko pismo

Maribor, 27. dec.

Maribor je praznoval dokaj tiho letošnje božične praznike. Misli, ki so preko leta razglabljale tisoč problemov, potrebnih in nepotrebnih, pravih in napačnih, so se te dni oprestile nevsučne in brezplodne tlake ter se raje oklenile doma. Življenje se je iz ulic in javnih lokalov umaknilo v zakurjene sobe k jaslicam in božičnim drevescem. Tudi politika je utihnila, zato ne morem poročati nič novega iz našega strankarskega življenja. Pač, en dogodek, ki spada na vsak način v politiko, je treba vendar omeniti. Ta dogodek je pričetek poslovanja velikega župana mariborske oblasti. Na sam predvečer praznikov, na sam svetli večer, je dosegel naš delegat v reparacijski komisiji in obenem imenovan mariborski veliki župan, g. dr. Ploj, sporočil javnosti, da je nastopil svoje novo mesto in pričel poslovanje, in sicer zaenkrat samo v notranjih zadevah. Vest je sprejel ves Maribor z zadovoljstvom in to tudi avtonomistični in separatistični. Dogodek se smatra splošno kot znak končne in definitivne ureditve in konsolidacije naših razmer.

V zvezi s pričetkom poslovanja velikega župana se je te dni veliko govorilo tudi o nastanitvi novih županijskih in oblastnijskih uradov. Začasno se je zadeva uredila tako, da je okrajno glavarstvo odstopilo par sob velikemu županu; toda to je začasno. Ko prične redno poslovanje oblasti v celotnem obsegu in ko se sestane tudi oblastna skupščina, bo treba misliti na druge prikladišče in večje lokale. Svoječasno je demokratska gospoda nakupila v imenu vlade v Mariboru neko privatno stajavnico hišo, katera naj bi se preuredila v sedež oblasti; hiša pa za to svrhu ni prikladna. Predelava bi mnogo stala in poleg tega bi bilo treba vreči na cesto celo vrsto strank, skoro samih državnih uradnikov. To seveda ne gre, vsaj tako dolgo ne, dokler se v Mariboru ne prične zidati in se ne oskrbe nova stanovanja. S tem torej ne bo nič in merodajni krok, bodo morali najti drugo rešitev.

Posebni prireditve preko praznikov ni bilo, razen običajnih koncertov in tudi — koncertov po raznih kavarnah in restavracijah ter v baru. Kinematografi so predvajali razne senzacionalne pistolovske drame, gledališče pa je vpriziralo večino glasbene stvari: »Umetniški kri«, »Traviato« in »Lumpacija Vagabunda«, ki je pri premieri v nedeljo in pri reprizi v torek zvečer napolnil vse kotičke z občinstvom, ki išče v gledališču le zabave. V torek popoldne so igrali zopet »Magdaleno«, toda lepo, dasi precej mrzlo vreme, je zabilo ljudi večinoma ven v okolico, v nelagodni Limbuš in drugam in tako je bilo gledališče pri te predstav skoraj prazno. Tudi v sredo je Maribor šel v okolice, seveda ne toliko radi lepe zimske narave in čistega zraka, ampak v prvi vrsti radi — dobre vinske kapljice, ki se dobi po okoliških gostilnah. V četrtek zjutraj nas je iznenadil sneg, oznanjevalec Novega leta in mrzlih prvih mesecev. Božični prazniki so za nami in pripravljamo se na Novo leto. Na Silvestrovo se vrše zopet običajne vsakoletne prireditve naših društev, je ena bo letos manjkala »Silvesterfeler«, »Mannergesangsvereine«, katerega oblast radi splošne razburjenosti slovenskih krogov v zadnjih dneh ni dovolila. Naši Nemci so si s svojim rovarjenjem zopet škodovali. Bog vé, če jih bo tu spametovalo in če bodo prihodnje leto revidirali svoje mišljenje in delovanje?

Otvoritev nove železnice.

Važen govor ministra.

Na zelo svečan način se je otvorila pred nekaj dnevi nanovo zgrajena proga 1. vel.—Orlovat, katere namen je, da ekonomsko veže Banat in Bačko med seboj in obe pokrajini z Beogradom. Strategijski značaj proge je tudi velik, ker se z njo omogočuje brzo in sigurno pošiljanje naših žet na sever. Proga je dolga 25 km. Začel so jo graditi l. 1921 po inicijativi glavnega generalnega štaba.

Gradnja stane do sedaj 25 milijonov dinarjev in most čez Tiso 6 milijonov dinarjev. Delo tega 300 metrov dolgega mosta še ni završeno, drugače pa je cela proga gotova in se bo stavila v promet čez tri mesece.

Pri svečani otvoritvi proge so bili prisotni minister sabračaja g. V. Janković, zastopnik generalnega štaba g. Milan Nedić, zastopnik vojaškega poveljstva, g. general Todorevič, zastopniki tiska in gostje iz Beograda.

Ko si je družba ogledala most, je pozdrvil zastopnik tamošnjih Nemcev ministrca, ki mu je med drugim odgovoril sledeče:

Zelo se veselim, da se tudi naši nemški državljani udeležujejo pri proslavi te svečanosti, ki tudi ne zelo zamla. Naši Nemci so pokazali lojalnost napram naši državi in napram našemu narodu. O tem se vodi račun in tako mora biti sedaj in v bodočnosti. Nemcem ne moremo ničesar zameriti razen enega, da se namreč zbirajo okoli čisto nacionalne nemške stranke, kar dela zelo slab utis. Kaj hočete vi Nemci tam? Nemška stranka vam ne more ničesar dati, niti ne morete preko nje ničesar izvajevati. Ako ste državotvorni in hočete priti do svojih pravic, pristopajte državotvornim strankam, pristopajte k demokratu in k radikalom.

Zastopnik Nemcev je odgovoril, da sprejema nasvet g. Jankovića in da ga bo raztolmačil svojim sovrčanom.

Na slavnostnem banketu, ki se je vršil v Titulu, je imel g. minister političen govor, v katerem je dejal:

Pri gotovem delu našega naroda je nastalo neke vrste razočaranje, ki se kaže na različne načine, ali vedno preko gotovih strank in organizacij, kot na pr. pri radicevcih. G. Janković je optimist in prepričan, da so temelji naše države čvrsti in da se njena stavba gradi solidno. Našega drž. in narodnega edinstva ne more nihče zrušiti, dokler imamo slavno vojsko in dokler bomo vodili državotvorno politiko. Hrvatsko vprašanje izgleda komplicirano in težko, toda že se nahaja v rešavanju, od katerega se pričakuje pozitivni rezultati. Separatistične struje proti ustavi pešajo, ker je njih politika nerealna. Vedno se morajo boriti napram dvema državotvornima strankama, napram radikalom in demokratu, od katerih zavisi eksistenca te države. Sreča je, da so radikali in demokrati branili ustave in se brez njih ne more sestaviti revizionistični in antidržavni blok. Nevaren bi bil samo en edinstven opozicionalen blok, toda ta se ne more nikdar ustvariti, ker je opozicija sestavljena iz heterogenih elementov. V takem položaju lahko vlada nadaljuje posel ureditve države.

Pomen statistike.

Statistiko smatrajo premnogi za formaliteto, ki jo izumili Nemci. Ne pripisujejo ji večjega pomena, kakor svojstvo okrasa za letna poročila posameznih strok, ki naj bi bila brez vsakega pomena za življenje.

Toda Nemčija, ki je imela vzorno statistiko, je ni zgradila samo za teoretični pouk, temveč je omogočila in pospešila z njo produciranje svojih smotnih razmer. Statistične podatke je izkoriščala Nemčija pri urejevanju svojih finančnih vprašanj; bili so ji osnova, na kateri je gradila svojo finančno in administrativno prakso in pa reševala svoja dnevna vprašanja.

V naši mladi državi pa je statistika še posebno potrebna, ker še nismo upeljani v nove razmere, poleg tega pa so postale razmere tudi v posameznih pokrajinah po svetovni vojni čisto drugačne. Znano je, da je po vojni naokoliževalo poljedelstvo tudi v rodovitnih pokrajinah. Mnogo težko nam prizadeva naš finančni problem, katerega ni mogoče rešiti brez natančnih podatkov o produkciji posameznih dežel.

Ena najzanesljivejših statistik, ki jo je tudi najlažje sestaviti, je železniška statistika. Naša železniška statistika pa še ni urejena in dobi država od nje prav malo podatkov. Edino žužna železnica ima dobro urejeno statistiko prometa po dunajskem vzorcu, pa tudi ta ne obsega cele Slovenije. Železniška statistika je najboljši sredstvo za opazovanje gibanja Industrije in trgovine. Vsota transportiranega blaga nam pokaže razvoj industrije, ker se pretehta in prešteje vsak kilogram prepeljanega blaga. Ti podatki dalejo zanesljivo podlago za davčno in trgovinsko politiko, nam osvetljujejo naše trgovinske odnose s našimi sosedi in tudi izkazujejo s tranzitnim prometom važnost, ki jo imajo naše železnice za ostale države.

Ureditvi statistične službe, zlasti železniške, moramo posvečati pri nas vse več pozornosti kakor do sedaj. To bo prvi korak k spoznavanju gmočnih razmer naše domovine. Vsaka železniška direkcija naj bi postavljala za svoje območje statistiko po enotnih pravih, ki naj bi veljala za vsa država, in naj bi potem predlagala vse zbrane in urejene podatke prometnemu ministru. Uspeh v finančni politiki bi bil takoj viden, ker bi na podlagi te statistike mogli ugotoviti, koliko izvažamo, kaj in koliko uvažamo in koliko premoženja se prevažajo iz kraja v kraj. Na te podatke bi se ne mogla naslanjati samo tarfina politika, temveč z velikim pridom tudi davčna politika. Davčni sistem bi bil takoj boljši. Tudi zavarovanje blaga na železniškem transportu bi bilo mnogo lažje in popolneje izvedljivo na podlagi teh natančnih statističnih podatkov.

Mariborski obč. svet.

Maribor, 28. dec.

Nocojšnjo sejo mestnega sveta mariborskega je otvoril župan g. Grčar ob tričetrt na 8. zvečer. Uvodoma je podal kratek pregled o poslovanju občinskega sveta v minulnem letu ter ugotovil, da je bilo 29 javnih in 20 tajnih sej.

Nato je bilo v smislu stanovanjskega pravilnika izvoljeno novo stanovanjsko oblastvo za leto 1924. Predsednikom urada je bil na predlog župana imenovan dosedanji vodja urada, sodni svetnik v pok. g. Anton Hrašovec, podpredsednikom pa dosedanji podpredsednik g. dr. Radoslav Pipuš. Zatem so bili po predhodnem sporazumu z načelniki klubov imenovani ostali člani stanovanjskega oblastva kot zastopniki hišnih posestnikov in najemnikov.

Na svojočasno interpelacijo glede premetitve delavnice južne železnice je poslal g. Ivan Hribar mestnemu županstvu pojasnilo, v katerem pravi, da o kaki premetitvi ni niti govora, pač pa se bodo mariborske delavnice celo razširile in izpopolnile.

Z ozirom na to, da se s 1. januarjem pr. l. odpokliče voditeljica tukajšnje dečje stanice, se poveri vodstvo drugi osebi, ki jo bo plačevala mestna občina.

Zadruga »Mojmir« se je v posebni vlogi obrnila na občinski svet, naj bi akcijo za zgradbo stanovanjske hiše za brezstanovanjce in za tuberkulozne po svojih močeh podpirala in brezplačno odstopila stavbišče. Zadruga prosi tudi, naj bi občinski svet imenoval svojega zastopnika v odbor. Tej zahtevi se ugoditi, dočim se vloga glede stavbišča odstopi pristojnemu odseku v odboru zadruge se imenuje občinski svetnik g. Ozmeč (JDS).

Ker svojčas sklenjena razvrstitev mestnega uradništva in uslužbenstva še ni dovršena, se sklone, da se izplača vsem uslužbencem do končnoveljavnje ureditve tega vprašanja dovoljenj povisek draginskih doklad.

Poročila odsekov so bila kratka. V občensko zvezo je bilo sprejetih 68 prošev. — Zadeva glede razčiščenja razmerja med mestno občino in Olepševalnim društvom je bila vrnjena odseku v ponovni pretres. — Na dnevnem redu je bilo tudi več prizivov zoper naložene globe radi malomarnega pobiranja dinarskega davka ter nekaj prošnje mestnih uslužbencev za povišanje nagrad itd. — Sklene se nadalje, da se vsi pri mestnih podjetjih nepotrebni in neporabni stroji prodajo na javni dražbi. — Glede spojitve Marijine ulice v Cvetlično ulico se zahteva od stavbnega urada začasen proračun. — Z ozirom na to, da je klavniška pristojbina v Mariboru v primeri z drugimi mesti zelo nizka, se sprejme predlog odseka, s katerim se pristojbina primerno zviša. Kljub temu pa ostane pristojbina še vedno mnogo nižja kakor drugod.

Ob pol 11. uri se zaključila javna seja mestnega sveta in se odredi tajna seja.

Iz društvenega življenja.

Silvestrova noč, katero priredi »Ljubljanski Zvon« v gornjih prostorih Narodnega doma, bo nudila vsem, kateri so in hočejo postati dobre volje, zelo pestro in ceno zabavo. Naj nikogar ne manjka.

Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo, dne 2. jan. ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta šte. 12, pritrilčno, desno.

Občni zbor »Mladosti« v Trnovem. Prešli smo in približujemo: V nedeljo 23. t. m. se je vršil v gostilni Lozar redni občni zbor izobraževalnega društva delavske mladine »Mladost«. Občni zbor se je vršil v društveni sobi, ker so orjunaši zasedli salon z namenom, da terorizirajo člane »Mladosti« in zopet pripomorejo bivšemu predsedniku na stolček. V ta namen so se v tajništvo demokratske stranke, kamor se je preselil Simmovec, odkar je obhodil že vse stranke, vršili skoro celi teden sestanki. Ker je večina članov »Mladosti« stala na stališču, da kulturno društvo ni bojna organizacija, je sklenila zborovati v društveni sobi in prepustiti salon orjunašem za njihovo zborovanje. Občni zbor je potekel mirno in so bila podana poročila predsedstva, tajnika in blagajnika. V imenu nadzorstva je poročal revizor Marinko, ki je predlagal celemu odboru absolutorij, izvemši bivšemu predsedniku Simmovcu, kateri društvu še ni poravnal računov, kar je bilo soglasno odobreno. Pri volitvah je bil predsednikom izvoljen bivši podpredsednik Joško Zupan. V odbor pa Ivan Setničar, Štefica Kržetova, Viljem Ravnar, Karol Kocjančič, Joško Furlan, Ivanka Kunc in Karol Hloušek in Rajko Sedej. Po volitvah je bil soglasno izključen iz društva bivši predsednik Rudolf Simmovec in člana Matko Sijakovič in Leo Pukl. Tudi je bilo soglasno sklenjeno, da ostane društvo in nadalje včlanjeno v organizacijo jugoslovenske narodno-socialistične mladine. Ostro se je kraljal nastop trnovske Orjune, ki je pokazala jasno in odločno, da je v službi demokratske stranke, od katere se je dala izrakiti proti narodnemu društvu delavske mladine, katerega je skušala »Mladost« pripeljati v svoj tabor, kar se ji pa tudi s pomočjo Orjune ni posrežilo.

Darujte knjige za koroško decol!

Nabralnik pred Prešernovim spomenikom

Dnevne novice.

— **Predsednik narodne skupščine** Ljuba Jovanovič, ki je bil bolan, je včeraj prišel v skupščino in prevzel svoje posle.

— **Osebnostna vest** se je iz službene potovanja po dvomesečnem kurzu v Franciji general g. Sava Tripkovič, komandant artiljerijske brigade, ki se naseli v Ljubljani in prevzame z današnjim dnem poveljstvo brigade. Odlučnega generala iskreno pozdravljamo.

— **Predsednik češkoslovaške republike za naše dijake** v Pragi, Predsednik češkoslovaške republike dr. Masaryk je daroval za naše dijake v Pragi kot božično darilo vsoto 5000 Kč.

— **Izseljevanje od začetka leta do konca septembra 1923.** Prvih 9 mesecev letošnjega leta se je izselilo iz naše države 4011 oseb in sicer iz Srbije 302, iz Vojevodine 1840, iz Črne gore 63, iz Hrvaške in Slavonije 1084, iz Dalmacije 468, iz Bosne in Hercegovine 33 in iz Slovenije 221. Največ teh izseljencev je odšlo v Argentino. Med izseljenci je bilo 2465 moških in 1546 ženskih.

— **Tvrdba Iv. Perdan** v Ljubljani je poslala družbi sv. Cirila in Metoda zopet prav lep prispevek od vžgalice 6000 Din. Obračamo se na narodno čuče Slovence, da vsepovsod zahtevajo vžgalice Družbe sv. Cirila in Metoda, ker s tem prav uspešno podpirajo prosvetno in narodno obrambno Ciril-Metodovo družbo.

— **Lučka** z Jaslice je padla v stanovanju posestnika in trgovca Alojzija Jeraniča na Karlovske cesti št. 8 na zoro in jo vnela. K sreči je prišel kmalu domov domači sin, ki je ogenj še pravočasno pogasil, predno se je začel širiti po sobi. Škoda znaša 1500 Din.

— **Konj** se je splašil po Privozu proti Sredini 14 letnemu Viktorju Modicu. Prevrnil je voz in Viktor in njegova 19 letna sestra Marija sta dobila pri padcu precej teške poškodbe po glavi.

— **Nepreviden kolezar.** Skladiščnik Andrej Grohart se je hotel tik pred prihodom vlaka prepeljati čez železniško progo na Dunajski cesti. Zadel pa je z glavo v žično mrežo pod zatvornico, pri čemer je dobil precejšnje poškodbe na vratu in po glavi.

— **Čevlje**, vredne 300 Din, je ukradel svojemu tovarišu hlapcu pri Predovčini na Selu Gabriel Badovinac.

— **Onesvestila** se je in padla v nezavest v Prešernovi ulici v Ljubljani Ana Hejnic, soproga inspektorja, ki stanuje pod turnom v Tivolju. Stražnik Urđih je ženo dvignil in jo nesel v bližnjo vežo, odkoder so jo odpeljali z izvoščkom domov.

— **Nevarno ptico** je prišla ljubljanska policija na kolodvoru v Ljubljani. To je 20 letna, poličij in sodnijsko znana pregrinčica, Ela Dolinšekova. Prijel so jo zaradi vlačuganja in ker se je izdajala pod napadnim imenom Ela Pibernik. Iščeta je poleg tega tudi še krajino sodišče v Laškem in v Vinkovcih in sicer zaradi poveljstva. Tako bo njen obračun sedaj precej dolg.

— **Tatvina perila.** Mariji Dernovšek na Izanski cesti je bilo ukradeno izpod kozolca več perila, v vrednosti 200 Din. — Z dvočiščna hiša na Karlovske cesti št. 7 pa je bilo ukradeno Antonu Jesihu za preko 1000 Din raznega perila. — Amaliji Pangerčevi na Sv. Jakoba nabrežju št. 27 v Ljubljani je bilo ukradeno za okoli 400 Din raznega perila.

— **Orožni list**, ki ga je izstavilo policijsko ravateljstvo v Ljubljani pod št. 400, je izzbulil mesarski mojster Ivan Javornik in sicer v lovišču med Laniščem in Skofljico.

— **Dva purana**, vredna 300 Din, sta bila ukradena iz hleva Jožefa Kalanovi na Poljanski cesti št. 52.

— **Dve zaklani ovci**, vredni 600 Din, last Jožefa Zele iz Podkarnca pri Kočevju, sta bili ukradeni iz veže Jurija Marenčeta na Dolenjski cesti št. 26.

— **Ukraden žrebec.** Na Studencu pri D. M. v Polju je bil ukraden posestniku Ivanu Flanderju žrebec, rdečkaste barve, z veliko grivo in belo liso na glavi. Žrebec je srednjekrak, 14 prvost visok, star 13 let, vreden 2500 Din.

— **K velikemu vromu** v gradu »Wildhaus«, odkoder so odnesli vromilci veliko množico raznega blaga, smo dobili še sledeče podatke. V nekem gozdu na Slemenu so našli zakopan en del plena, in sicer razne obleke in perila, v vrednosti 30.500 Din. Manjkajo pa še razni dragoceni predmeti, kakor ure, puška, fotografirni aparat in razna kuhovčina, v skupni vrednosti do 60.000 Din. Storitelj so pustili v bližini skrivališča par močno okovanih hirbolzanih čevljev. Sledovi kažejo, da so bili 3 ali 4 storiteli, med njimi je bila ena ženska. O predznih vromilcih nimajo do sedaj še nobene druge sledi.

— **Ponesrečeni delavci.** V teh delavnici O. Chromy na Vrhniki se je ključavnicičarski pomočnik Ignac Veihar pri brušenju nevarno ranil po očeh in so ga morali odpeljati v bolnišnico. — Drvarju Ivanu Račiču pri lesni industriji Mulej in drug na Bledu je zmečkal težak hloh levo nogo. — V pivovarni v Laškem se je delavec Slapšak težko opeknel po levi roki in po prsti. — Delavec N. F. pri okr. cestnem odboru v Krškem se je težko usekal na desni roki. — V tovarni usnja »Petovlja« na Bregu pri Ptujju si je delavec Franc Rojko pretegnil pri vzdiganju nekega težkega predmeta mišice v križu. Poškodba je nevarna. — Na parni žagi Ivana Majaron v Borovnici si je ranil žagar Ivan Popit pri brušenju žag desno oko. — Na Svizeljnovi žagi na Bregu pri Borovnici je zmečkal težak hloh delavcu Antonu Pernaverju levo roko.

— **Nevaren pes.** Bedenk Anton, ključavnicičar v tovarni Zabkar, je šel domov na Vače na obisk. Pred hišo posestnika Franca Dolmarja ga je napadel pes, ter ga tako močno ugriznil v spodnjo čeljust, da je Bedenk moral iskati zdravniške pomoči v bolnišnici.

— **Nesreča s pištolo.** Pirc Josip, 19 letni slu posestnice iz Krškega, je streljal s staro pištolo. Pri tem pa mu je isto razneslo. Kosci železa so mu popolnoma raztrgali desno roko, vsled česar je moral v bolnišnico.

— **Pretepti in poboji.** Kot je že stara navada, si ga ljudje na Štefanov dan radi malo več privoščijo. No, saj to ni nič hudega. Ampak posledice so pa pogosto zelo hude. V Jurjevi pri Ribnici sta se sprla Alojzij Košir in Franc Šilc v gostilni. Ko je šel pa Košir domov, ga je Šilc tako močno pozdravil s kolom po glavi, da so ga morali težko ranjenega prepeljati v ljubljansko bolnišnico. — V Lužah nad Kranjem so stali na božični večer fantje okrog ponoči na vasi in se zaradi nekega samokresa sprli. 20 letni posestnikov sin Avgust Blagme, ki je bil splošno priljubljen po vsej vasi, se je hotel odstraniti, pri tem ga je pa eden fantov od zadaj z nožem sunil v hrbet, da se je še parkrat opeknel in se mrtev zgrudil na tla. Dva osumljenca sta zaprta. Zgovarjata se drug na drugega. — Na izletu je dne 17. t. m. doletela smrt inženjerja Premelča. Ko so se vračali z izleta, jih je na poti med Dobovo in Zupelevcem napadla družba fantov in jih ni pustila naprej. Voznik je kljub temu pognal kolo, isti trenutek je pa tudi počil strel, katerega je izstrelil neki izletnik, in po nesreči zadel Premelča, da je drugi dan v bolnišnici v Brezicah podlegel poškodbam. — Med prepričim v neki gostilni v Kočevju je neki delavec sunil z nožem v trebuh rudniškega strojnika Ivana Brozoviča. Prepeljal je bil takoj v bolnišnico, kjer je bilo dognana, da je njegova poškodba bila smrtno nevarna. — Med tepežem v Medvodah je bil oklan v desno roko Josip Jurman, delavec v Medvodah. — Vsed starega sovražstva je ustrelil v Križah pri Trzinu Alojzij Mali čevljarkega pomočnika Rudolfa Škrjanca z revolverjem v levo nogo. Zdravi se v ljubljanski bolnišnici.

— **Velika školkja.** Začetkom tedna so ribiči z otoka Brača našli v morju školkjo, ki je dolga 1 meter in široka 60 cm. Školkjo so najdli poklonili beograjskemu muzeju.

— **Snežni meteži.** Kot smo že poročali, je zapadel zadnje dni po več krajih naše države debel sneg. Po vseh lokalnih železnih prometnih ustajev. Iz Južne Srbije poročajo, da je promet na progi Gradsko-Bitolj že od 24. t. m. onemogočen, ker je zapadlo nad poldrugi meter snega. Promet na progi Skopje-Kosovska Mitrovica se vrši z velikimi zamudami. Teleonske zveze po teh krajih so znatno poškodovane in je telefonski promet že par dni ukinjen. V božičnih praznikih je zanadel debel sneg po Slavoniji. V Dalmaciji je vsled visokega snega onemogočen po več krajih poštni promet. — **Ureditve babiških honorarjev** pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Da zadosti zahtevi zakona o zavarovanju delavcev, ki določa, da je porodičan prožit babiško pomoč v naravi, ne pa dovoljujev samo denarni prispevek, kakor je bil dosedaj običajen, je ravnateljstvo okrožnega urada na svoji IV. redni seji z dne 20. junija 1923 določilo nov babiški tarif in obenem sklenilo, da bodo babice potrebni obvezilni in razkuževalni material dobivale na stroške urada. Ta tarif, ki se bo začel uveljavljati s 1. januarjem 1924, slove: 1. Za babiško pomoč pri porodu in predpisano devetdnevno oskrbo po porodu se honorirajo babice v mestih Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj s 130 Din, na deželi s 65 Din. Ako bi oskrba po porodu trajala manj kakor 9 dni, se za vsak dan v mestih odračuna po 10, na deželi po 5 Din. 2. Pri dvočičkih se plača poldrugi honorar. 3. Honorar, in sicer po številu obiskov in izzubi časa se babici tudi nakaže v slučaju oddaje porodnice v bolnišnico. 4. Ako je pot babice na deželi daljša od dveh kilometrov, se za vsak nadaljni kilometer pota tja in nazaj plača kilometrina, ki velja za državne uradnike, sedaj torej 6 Din za kilometer, 5. Obenem dobi babica pri pristojni poslovalnici brezplačno na razpolago potrebna razkužila in obvezila, to je steklenico z 80 gr Sanitola in steriliziran karton, vsebujoč 100 gr vate, 8 predlog iz staničevine, zavilnih v gazo, 10 predlog iz staničevine nezavilnih, pol metra traku za podvezanje popkove in 5 povojčkov (zajčkov) za zavijanje popkove. 6. Babicam na deželi, ki bi v prehodni dobi in pozneje zaradi prevelike oddaljenosti ne moge dobiti obvezil od pristojne poslovalnice, se za babiško pomoč pri porodu in devetdnevno oskrbo pri porodu plača honorar 90 Din, dočim ostanejo vsa druga določila neizpremenjena. — **Babice**, poklicane k porodu članice ali svojih okrožnega urada, si imajo torej pri pristojni poslovalnici pravčasno preskrbeti razkužila in obvezilni material. Račun je po končani oskrbi predložiti poslovalnici ter obenem z njim vrniti prazno steklenico Sanitola. Na deželi ima dobo oskrbe (devet dni ali manj) ter kilometrina na račun potrditi stranka (porodnica ali nje pooblaščen rodbinski član, soprogo, oče, mati) ter račun vidrati uradov zdravnik. Skupni honorar se potem babici nakaže po poštnem čekovnem prometu. — **Okrožni urad** se nadeja, da bo s proženjem razkužil in obvezil bistveno vplival na higijeno porodov, s tarifnimi postavkami pa na dobo oskrbe in s tem posredno na nogo doleencev. Porodniška oskrba je bila doslej zlasti na deželi pomankljiva in se je včasih zgolj omejevala na intervencijo pri porodu. — **Goveje meso** po znižani cenilni prične razprodajati mestna aprovacija na trgu v Spodnji Šiški na stojnici Janka Zevulka. Cena 16 in 17 Din za kg.

— **Popis živine.** V smislu razpisa pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelka za kmetijstvo v Ljubljani z dne 3. decembra 1923, št. 9507, se bo v Ljubljani dne 3., 4. in 5. januarja 1924 popisovala živina, perutnina (konji, osli, mežli, mule, govedo, prašiči, ovce, koze, kokoši, race, gosi, purani) in čebelnjaki. Navedene tri dni bo popisoval za mesto mestni gospodarski urad na magistratu, srednja hiša, pritrilje, desno, od 8. do 2. ure, na Barju in v Sp. Šiški se bo popisovalo od hiše do hiše. V mestu bivajoči lastniki navedenih živali se pozivljajo, da svoje živali pravočasno priglasijo in popišejo, zamudniki se kaznujejo.

— **Celjske novice.** V mestnem gledališču se igra v nedeljo Horstova veseliga »Nebesna zemlja« pri znižanih cenah, katera se je že minulo nedeljo, ne v sredo, kakor je bilo pomotoma javljeno, z dobrim uspehom predstavljala. — **Umetniški klub »Vesna«** otvoril 30. t. m. svojo razstavo v dvorani Mestne hranilnice na Kerkovem trgu. — **Nekoliko snega** je zopet zapadlo v četrtek po praznikih okrog Celja. — **Klerikalni shod** sklicujejo klerikalci za 3. januarja dopoldne v hotel pri »Belem volu« v Celju. Na shodu bo »farbale« klerikalne kmete poslanec SLS Krajnc. — **Mestni magistrat** obavlja razglas glede kuluka. Javiti se je treba do 3. Jan. Natančni razglas je nabit na občinski desk.

— **Mariborske novice.** V zvezi s povratkom Radiča v comovino so vedeli nekateri zakrebški listi poročati, da se je Radič na potu ustavlil v Mariboru. Ta vest se na pristojnih mestih ne potrjuje. — **Mariborskega trgovca** Pastršino je na potu iz Ptujja proti Pragerskemu neznan tolovaj napadel in mu oropal 36.000 Din. — **67 letna žena** železniškega delavca Marija Smigoc, stanujoča v Krčevini, se je danes okrog poldneva v bližini glavnega kolodvora s samomorilnim namenom vrzla pred lokomotivo, ki je razporejala vagono. Stroj ji je vrgel s tira, vendar pa je dobila starka na glavi težke poškodbe. Kljub temu je ostala na tiru in nameravala počakati na brzovlak, ker se je na vsak način hotela usmrtiti. Sele orožništvo je njeno nakano preprečilo in pozvalo rešilni oddelk, ki jo je prepeljal v javno bolnišnico. Kot vzrok njenega nesrečnega početja se navaja družinski spor. — **Zasebnici** Josipini Polešnovi je predstojničim tik pred koncem predstave v tukašnjem gledališču postalo slabo in so morali vozovati voz rešilnega oddelka, ki jo je prepeljal v njeno stanovanje na Vodnikovem trgu. — **Društvo jugoslovenskih akademikov** v Mariboru priredi v soboto dne 5. januarja 1924 v Narodnem domu akademski ples, čigar čisti dobiček je namenjen podpori naše revne visokošolske mladine. — **Posestnik Ivan Pukl** je bil svojčas obojen na 2500 Din globe all en mesec zapora, ker ga je ovađil oskrbnik škofjškega posestva, da je kradel deske. Puklov utok proti razsodbi je okrožno sodišče zavrnilo in potrdilo izrek prvostopnega sodišča. — **Dne 11. oktobra t. l.** je bil ključavničar južne železnice Ivan Kirchoff zasačen od stražnika, ko je na potu iz delavnice nesel 13 kg težko ploščo činka skrito pod plaščem. Na policijskem komisarijatu je izjavil, da je dobil ploščo od nekega Franca Valentana, pomožnega delavca v delavnici južne železnice, da bi jo prodal. Zaradi tega je bil tudi Valentan aretiran. Ta se je zopet izgovarjal, da je kupil ploščo od nekega avstrijskega strojevodje za 2000 kron. Okrožno sodišče je na razpravi dne 24. t. m. spoznalo oba krivim tatvine in ju obsođilo vsakega na dva meseca težke ječe in na povračilo sodnih stroškov. — **Ptujske novice.** Društvo jugoslov. akademikov v Ptujju priredi dne 5. Jan. v prostorih »Društvenega doma« IV. akademski ples, pod pokroviteljstvom gospe dr. Zavrnikove. — **Tukajšnja policija** je aretirala natakara kavarne »Evrope«, Krabonjo Frica iz Maribora, radi velikih ponoverb, potem nekega Kuharja Ivana iz Vildona, radi sumnje, da je po tuk. mestu in okolici kupčeval z deklet. — **Dne 26. dec. ob 12. uri** opoldne, ko so se kmečki fantje vračali od službe božje domov, seveda nekoliko vnižen, že znani pretepači iz Zabovce in Bršlja, so se začeli pred gostilno »Dostala« Ormožki ulici med seboj z lesenimi drogi in noži pretepati do krvavega. Trlje so bili precej ranjeni, dva pa sta imela samo prerezano oblogo. — **Velika nesreča pri Šabcu.** Dne 25. t. m. se je na Savi pri Šabcu dogodila težka nesreča, pri kateri so savski valovi zahtevali 11 človeških žrtev. 11 kmetov, ki so bili v Šabcu na selmu, ni hotelo čakati na parnik, ki prevaža potnike čez Savo v Klek, in so se hoteli prepeljati na malem solnu. Ko so bili pa že na sred, se je vsled hudega viharja čoln zvrnil in pokopal vseh 11 kmetov pod seboj, od katerih jih je 10 takoj utonilo, enemu pa se je posrečilo, da je s plavanjem dosegel obalo, tu pa vsled prevelikega napora, od kapi zadet, umrl.

— **Mednarodni vromilec** v Beogradu prilet. Beograjska policija je aretirala v nondel'ek Armenca Malska Čagakerjana, ki se je bavil z vromili in tatvinami kar na debelo. Se isti dan, ko je dospel v Beograd, je šel na delo in v dveh urah oropal kar 5 zlatarskih trgovin za vrednost precej 10 tisoč dinarjev. Ker je bil pa pri prodaji ukradene blaga premojo previden, prodajal je namreč ukradene zlate verižice kar lastniku mrazi, ga je policija spravila na varno. Pri zaslišanju je priznal, da je podobne tatvine izvršil na Dunaju, v Bukarešti in Sofiji. Izročili so ga z njegovo boljšo polovico vred v zapore beograjskega sodišča.

— **Vsako gospodinjstvo** razveselil najbolj listi, ki ji podari za novo leto Gospodinjinski koleđar. Njegova vsebina je prvovrstna in vsebuje vse, kar mora znati dobra gospodinja. Oprema koleđarja je lična in bogata, cena pa nizka. Zato upamo, da bo v vsaki hiši Gospodinjinski koleđar Jugoslovenske Matice. Gospodinjinski koleđar velja za člane 15, za nečlane pa 18 dinarjev. Naroča se v pisarni Jugoslovenske Matice, Pred škofijo št. 21-I.

— **Gospodinj!** Kupite samo prvovrstni kvas, ki ga prodaja tvrdka M. Zizon v Škofji Loki po tovarniški ceni. Ta kvas se prodaja v korist Jugoslovenske Matice in je prejeta Jugoslovenska Matice decembra meseca od izkupička za kvas 1200 Din.

— **Mariborske novice.** V zvezi s povratkom Radiča v comovino so vedeli nekateri zakrebški listi poročati, da se je Radič na potu ustavlil v Mariboru. Ta vest se na pristojnih mestih ne potrjuje. — **Mariborskega trgovca** Pastršino je na potu iz Ptujja proti Pragerskemu neznan tolovaj napadel in mu oropal 36.000 Din. — **67 letna žena** železniškega delavca Marija Smigoc, stanujoča v Krčevini, se je danes okrog poldneva v bližini glavnega kolodvora s samomorilnim namenom vrzla pred lokomotivo, ki je razporejala vagono. Stroj ji je vrgel s tira, vendar pa je dobila starka na glavi težke poškodbe. Kljub temu je ostala na tiru in nameravala počakati na brzovlak, ker se je na vsak način hotela usmrtiti. Sele orožništvo je njeno nakano preprečilo in pozvalo rešilni oddelk, ki jo je prepeljal v javno bolnišnico. Kot vzrok njenega nesrečnega početja se navaja družinski spor. — **Zasebnici** Josipini Polešnovi je predstojničim tik pred koncem predstave v tukašnjem gledališču postalo slabo in so morali vozovati voz rešilnega oddelka, ki jo je prepeljal v njeno stanovanje na Vodnikovem trgu. — **Društvo jugoslovenskih akademikov** v Mariboru priredi v soboto dne 5. januarja 1924 v Narodnem domu akademski ples, čigar čisti dobiček je namenjen podpori naše revne visokošolske mladine. — **Posestnik Ivan Pukl** je bil svojčas obojen na 2500 Din globe all en mesec zapora, ker ga je ovađil oskrbnik škofjškega posestva, da je kradel deske. Puklov utok proti razsodbi je okrožno sodišče zavrnilo in potrdilo izrek prvostopnega sodišča. — **Dne 11. oktobra t. l.** je bil ključavničar južne železnice Ivan Kirchoff zasačen od stražnika, ko je na potu iz delavnice nesel 13 kg težko ploščo činka skrito pod plaščem. Na policijskem komisarijatu je izjavil, da je dobil ploščo od nekega Franca Valentana, pomožnega delavca v delavnici južne železnice, da bi jo prodal. Zaradi tega je bil tudi Valentan aretiran. Ta se je zopet izgovarjal, da je kupil ploščo od nekega avstrijskega strojevodje za 2000 kron. Okrožno sodišče je na razpravi dne 24. t. m. spoznalo oba krivim tatvine in ju obsođilo vsakega na dva meseca težke ječe in na povračilo sodnih stroškov. — **Ptujske novice.** Društvo jugoslov. akademikov v Ptujju priredi dne 5. Jan. v prostorih »Društvenega doma« IV. akademski ples, pod pokroviteljstvom gospe dr. Zavrnikove. — **Tukajšnja policija** je aretirala natakara kavarne »Evrope«, Krabonjo Frica iz Maribora, radi velikih ponoverb, potem nekega Kuharja Ivana iz Vildona, radi sumnje, da je po tuk. mestu in okolici kupčeval z deklet. — **Dne 26. dec. ob 12. uri** opoldne, ko so se kmečki fantje vračali od službe božje domov, seveda nekoliko vnižen, že znani pretepači iz Zabovce in Bršlja, so se začeli pred gostilno »Dostala« Ormožki ulici med seboj z lesenimi drogi in noži pretepati do krvavega. Trlje so bili precej ranjeni, dva pa sta imela samo prerezano oblogo. — **Velika nesreča pri Šabcu.** Dne 25. t. m. se je na Savi pri Šabcu dogodila težka nesreča, pri kateri so savski valovi zahtevali 11 človeških žrtev. 11 kmetov, ki so bili v Šabcu na selmu, ni hotelo čakati na parnik, ki prevaža potnike čez Savo v Klek, in so se hoteli prepeljati na malem solnu. Ko so bili pa že na sred, se je vsled hudega viharja čoln zvrnil in pokopal vseh 11 kmetov pod seboj, od katerih jih je 10 takoj utonilo, enemu pa se je posrečilo, da je s plavanjem dosegel obalo, tu pa vsled prevelikega napora, od kapi zadet, umrl.

— **Mednarodni vromilec** v Beogradu prilet. Beograjska policija je aretirala v nondel'ek Armenca Malska Čagakerjana, ki se je bavil z vromili in tatvinami kar na debelo. Se isti dan, ko je dospel v Beograd, je šel na delo in v dveh urah oropal kar 5 zlatarskih trgovin za vrednost precej 10 tisoč dinarjev. Ker je bil pa pri prodaji ukradene blaga premojo previden, prodajal je namreč ukradene zlate verižice kar lastniku mrazi, ga je policija spravila na varno. Pri zaslišanju je priznal, da je podobne tatvine izvršil na Dunaju, v Bukarešti in Sofiji. Izročili so ga z njegovo boljšo polovico vred v zapore beograjskega sodišča.

— **Vsako gospodinjstvo** razveselil najbolj listi, ki ji podari za novo leto Gospodinjinski koleđar. Njegova vsebina je prvovrstna in vsebuje vse, kar mora znati dobra gospodinja. Oprema koleđarja je lična in bogata, cena pa nizka. Zato upamo, da bo v vsaki hiši Gospodinjinski koleđar Jugoslovenske Matice. Gospodinjinski koleđar velja za člane 15, za nečlane pa 18 dinarjev. Naroča se v pisarni Jugoslovenske Matice, Pred škofijo št. 21-I.

— **Gospodinj!** Kupite samo prvovrstni kvas, ki ga prodaja tvrdka M. Zizon v Škofji Loki po tovarniški ceni. Ta kvas se prodaja v korist Jugoslovenske Matice in je prejeta Jugoslovenska Matice decembra meseca od izkupička za kvas 1200 Din.

— **Sokoljski vestnik.**

— **Sokoljsko društvo** Moste pri Ljubljani. Redni letni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 6. Jan. 1924 na dan Sv. treh kraljev, točno ob pol 10. uri dop. v družtv. telovadnici na Selu. Radi važnosti je udeležba za vse članstvo brezpogojno obvezna! Zdravilo — Sokol Moste priredi kakor vsako leto tudi letno povsod priljubljeno Silvestrovo večer z najprejstšim in velezabavnim sporedom. Pričetek ob pol 20. uri. K obilni udeležbi vabi odbor.

Razpeševalci ponarejenih 10 Din. bankovcev.

OBSEŽNE ARETACIJE V LJUBLJANI.

Ljubljana je doživela novo senzacijo, o kateri se še ne ve, kako široko in globoko se bo razvila. Najhuje so kompromitirani uradniki in uradnice gotovih zavodov, ki pa jih še ne moremo navesti. V par noticah smo že poročali, da se širijo posebno v naših obmejnih krajih najbolj po raznih gostilnah in trafikah ponarejeni 10 dinarski bankovci, »kovači«. Podobna poročila smo prejemale tudi iz Zagreba, še več pa iz Beograda.

Posebno intenzivno se je pobrigal za to nevarno širjenje ponarejenecv šef beograjske policije g. Misa Popović. Vendar se kljub še tako napornemu delu ne bi bilo še tako kmalo posrečilo zalotiti dobro organizirano in premeteno družbo razpeševalcev — katerih so zasledili do sedaj precej tudi že v Ljubljani —, da ni k temu pripomogel slučaj. Beograjska policija je zalotila pred 2 tedna v neki beograjski trgovini železničarja, ki je plačal nakupljeno blago s ponarejenim denarjem. Železničar je izjavil na policiji, da ima več takih bankovcev, in da jih je vzel iz neke polne košare, katero je pustil nekoli potnik na postaji. Po daljšem preiskovanju so izsledili kot lastnika te košare — Izpoved železničarja je bila resnična — nekega Pavla Dobrjeviča, katerega so aretirali na postaji Vinkovci in ga oddali v zapore.

Dobrjevič, ki mora biti sicer rafiniran dečko, je podlegel staremu preiskovalnemu triku. Popović je poslal namreč v Vinkovce svojega zaupnika, katerega so zaprli kot hudodelca v njegovo celico. V daljšem razgovoru, ki je postalja večino bolj zaupen, je odkril Dobrjevič policijskemu falsi-hudodelcu skoro celo delovanje ponarejevalske družbe, ki je imela svoje delavnice v Retjah pri Postojni in pri Sv. Križu pri Trstu.

Na podlagi teh izvedb je izsledil Popović v Zagrebu najprej bivšega detektiva Brestovca, ki je končno priznal, kje se nahaja tovarna za bankovce in da prinaša bankovce v Jugoslavijo znani tihotavec Vatroslav Zupančič. Tega so aretirali v Zidanem mostu, baš ko je vstopil v zagrebški vlak. Odpeljali so ga v zagrebške zapore, kjer se je hotel moč obseliti, kar pa se mu ni posrečilo.

Ta odkritja so vzbudila veliko pozornost, vendar so jih preiskovalna oblastva v interesu stvari kolikor mogoče prikrivala.

Ljubljanskim kriminalnemu oddelku drž. policije se je posrečilo izslediti precejšnje število razpeševalcev, ki so imeli v gostilnah, prodajalnah, pri denarnih zavodih in bankah brezvestne uslužbence, ki so se dali prepeljati za denar in pomagali razpeševati ponarejena bankovca. V policijskih zaporih je nenadoma postalo silno živahno. Vratar ima obilo posla, zvonce zvonik kar naprej. Zaprli so med drugimi tudi celo elegantno družino z mamicno in hčerkami.

Preiskava proti 10 dinarskim razpeševalcem se je končala in se nadaljuje jutri. V preiskovalnem zaporu je ostalo okrog šest ljubljanskih osumljenecv in osumljenik. Imena ostanejo za enkrat še tajna.

— **Mariborske novice.** V zvezi s povratkom Radiča v comovino so vedeli nekateri zakrebški listi poročati, da se je Radič na potu ustavlil v Mariboru. Ta vest se na pristojnih mestih ne potrjuje. — **Mariborskega trgovca** Pastršino je na potu iz Ptujja proti Pragerskemu neznan tolovaj napadel in mu oropal 36.000 Din. — **67 letna žena** železniškega delavca Marija Smigoc, stanujoča v Krčevini, se je danes okrog poldneva v bližini glavnega kolodvora s samomorilnim namenom vrzla pred lokomotivo, ki je razporejala vagono. Stroj ji je vrgel s tira, vendar pa je dobila starka na glavi težke poškodbe. Kljub temu je ostala na tiru in nameravala počakati na brzovlak, ker se je na vsak način hotela usmrtiti. Sele orožništvo je njeno nakano preprečilo in pozvalo rešilni oddelk, ki jo je prepeljal v javno bolnišnico. Kot vzrok njenega nesrečnega početja se navaja družinski spor. — **Zasebnici** Josipini Polešnovi je predstojničim tik pred koncem predstave v tukašnjem gledališču postalo slabo in so morali vozovati voz rešilnega oddelka, ki jo je prepeljal v njeno stanovanje na Vodnikovem trgu. — **Društvo jugoslovenskih akademikov** v Mariboru priredi v soboto dne 5. januarja 1924 v Narodnem domu akademski ples, čigar čisti dobiček je namenjen podpori naše revne visokošolske mladine. — **Posestnik Ivan Pukl** je bil svojčas obojen na 2500 Din globe all en mesec zapora, ker ga je ovađil oskrbnik škofjškega posestva, da je kradel deske. Puklov utok proti razsodbi je okrožno sodišče zavrnilo in potrdilo izrek prvostopnega sodišča. — **Dne 11. oktobra t. l.** je bil ključavničar južne železnice Ivan Kirchoff zasačen od stražnika, ko je na potu iz delavnice nesel 13 kg težko ploščo činka skrito pod plaščem. Na policijskem komisarijatu je izjavil, da je dobil ploščo od nekega Franca Valentana, pomožnega delavca v delavnici južne železnice, da bi jo prodal. Zaradi tega je bil tudi Valentan aretiran. Ta se je zopet izgovarjal, da je kupil ploščo od nekega avstrijskega strojevodje za 2000 kron. Okrožno sodišče je na razpravi dne 24. t. m. spoznalo oba krivim tatvine in ju obsođilo vsakega na dva meseca težke ječe in na povračilo sodnih stroškov. — **Ptujske novice.** Društvo jugoslov. akademikov v Ptujju priredi dne 5. Jan. v prostorih »Društvenega doma« IV. akademski ples, pod pokroviteljstvom gospe dr. Zavrnikove. — **Tukajšnja policija** je aretirala natakara kavarne »Evrope«, Krabonjo Frica iz Maribora, radi velikih ponoverb, potem nekega Kuharja Ivana iz Vildona, radi sumnje, da je po tuk. mestu in okolici kupčeval z deklet. — **Dne 26. dec. ob 12. uri** opoldne, ko so se kmečki fantje vračali od službe božje domov, seveda nekoliko vnižen, že znani pretepači iz Zabovce in Bršlja, so se začeli pred gostilno »Dostala« Ormožki ulici med seboj z lesenimi drogi in noži pretepati do krvavega. Trlje so bili precej ranjeni, dva pa sta imela samo prerezano oblogo. — **Velika nesreča pri Šabcu.** Dne 25. t. m. se je na Savi pri Šabcu dogodila težka nesreča, pri kateri so savski valovi zahtevali 11 človeških žrtev. 11 kmetov, ki so bili v Šabcu na selmu, ni hotelo čakati na parnik, ki prevaža potnike čez Savo v Klek, in so se hoteli prepeljati na malem solnu. Ko so bili pa že na sred, se je vsled hudega viharja čoln zvrnil in pokopal vseh 11 kmetov pod seboj, od katerih jih je 10 takoj utonilo, enemu pa se je posrečilo, da je s plavanjem dosegel obalo, tu pa vsled prevelikega napora, od kapi zadet, umrl.

— **Mednarodni vromilec** v Beogradu prilet. Beograjska policija je aretirala v nondel'ek Armenca Malska Čagakerjana, ki se je bavil z vromili in tatvinami kar na debelo. Se isti dan, ko je dospel v Beograd, je šel na delo in v dveh urah oropal kar 5 zlatarskih trgovin za vrednost precej 10 tisoč dinarjev. Ker je bil pa pri prodaji ukradene blaga premojo previden, prodajal je namreč ukradene zlate verižice kar lastniku mrazi, ga je policija spravila na varno. Pri zaslišanju je priznal, da je podobne tatvine izvršil na Dunaju, v Bukarešti in Sofiji. Izročili so ga z njegovo boljšo polovico vred v zapore beograjskega sodišča.

— **Vsako gospodinjstvo** razveselil najbolj listi, ki ji podari za novo leto Gospodinjinski koleđar. Njegova vsebina je prvovrstna in vsebuje vse, kar mora znati dobra gospodinja. Oprema koleđarja je lična in bogata, cena pa nizka. Zato upamo, da bo v vsaki hiši Gospodinjinski koleđar Jugoslovenske Matice. Gospodinjinski koleđar velja za člane 15, za nečlane pa 18 dinarjev. Naroča se v pisarni Jugoslovenske Matice, Pred škofijo št. 21-I.

— **Gospodinj!** Kupite samo prvovrstni kvas, ki ga prodaja tvrdka M. Zizon v Škofji Loki po tovarniški ceni. Ta kvas se prodaja v korist Jugoslovenske Matice in je prejeta Jugoslovenska Matice decembra meseca od izkupička za kvas 1200 Din.

— **Sokoljski vestnik.**

— **Sokoljsko društvo** Moste pri Ljubljani. Redni letni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 6. Jan. 1924 na dan Sv. treh kraljev, točno ob pol 10. uri dop. v družtv. telovadnici na Selu. Radi važnosti je udeležba za vse članstvo brezpogojno obvezna! Zdravilo — Sokol Moste priredi kakor vsako leto tudi letno povsod priljubljeno Silvestrovo večer z najprejstšim in velezabavnim sporedom. Pričetek ob pol 20. uri. K obilni udeležbi vabi odbor.

Novosti iz Primorske.

— **Za doktorja** gospodarskih in trgovskih ved je bil povišan g. Alojzij Jasnič iz Vipolzi, ki je študiral na trgovski visoki šoli v Trstu.

— **Zastopnik »Političnega društva Edinosti«** pri nadškofu Sedeju. Z ozirom na divjo gonjo, ki jo vzpirajo zadnje čase fašisti proti osebni goriškega nadškofa dr. Sedeja, so posetili nadvladiko zastopniki »Političnega društva Edinosti« in mu v imenu politične organizacije Slovencev izjavili, da stoji goriško ljudstvo trdno in zvesto na strani svojega nadpastirja v teh hudih časih. Nadškof se je odplosncamen zahvalil za izkazano simpatijo.

— **Legia nazionale** na delu. Italijansko društvo za poitalijančevanje narodnih manjšin je praznike prav dobro izrabilo za svojo propagando in priredilo po več krajih božičnice za otroke. Tako so priredili božičnice v Tolminu, Vipavi, Podgori in drugod. V Tolminu je posetil prireditev tudi podprefekt Nicolotti in zbranim govoril, da ga veseli zaupanje, ki ga imajo tujerodci do vlade, ki je prinesla na Primorsko novega kulturnega duha in civilizacijo. Kakšne vrste je ta novi kulturni duh in kako je visoka ta stopnja civilizacije, je podprefekt Nicolotti pozabil povedati.

Claude Farrère:

Mučene roke.

»Živel sem bolj po videzu razkošno. Za mornarja je razkošje stvar, ki ga ne stane mnogo. Pomislite le, da sem živel na svoji ladji, da nisem imel svoje vile, sploh nikakega stanovanja in da mi je caiqua služila mesto voza in konj. Samo nekateri računici za krojača, nekateri šiviljci, in nekaj denarja za večerje, za drugo se mi ni bilo treba vznemirjati. Vse življenske potrebe sem imel, ne da bi mi bilo treba seči v žep; svede vse srednje; moja častniška soba je merila le sedem čevljev in moja miza na krovu je bila več kot skromna. Vojak zunaj ima pravico, da živi na zunaj bleščeče in jaz sem bil tak vojak.«

Pokimala je z glavo, ker je razumela.

»Tako je kot pri meni: videti je bilo kakor da sem bogata, pa sem bila uboga. Kadar so me videli z bisernimi ovraticami okoli vratu, niso vedeli, da nosim znak svoje sužnosti, in da je ta ovratica še poloj kakor jaz sama last mojega gospodarja. Tako, da sem danes v vaših rokah, dragi moj, kot beračica revna. Ali me ljubite vseeno brez biserov?«

Tisti večer nista več premišljevala.

XVI.

Da smo natančni, je imel Pierre Villiers v celem in v vsem tisoč petsto frankov rente. Njegova častniška plača mu je včasih početvorila dohodke, toda sedaj ni imel več častniške plače.

Razložil je položaj svojih družici. O tem ni dvomil, da bo lahko dobil službo, ki ji ima bo omogočala življenje. Toda to življenje bo zelo skromno.

»Biti bogat,« je rekla ona in skomignila z oblimi rameni. »Kaj naj to pomeni? Služabniki, obleke, lepa hiša? Nisem poznala, dragi moj, drugega veselja v vsem svojem življenju, kakor ono, ko sva se shajala v najinem gaju. In prihajala sem tja čisto sama, v prosti obleki!«

Imela je toliko prešernega poguma, da ni več videl nakopičenih neprilic pred seboj.

XVII.

Sicer pa je imela prav. Vse se je izravnilo dobro kakor slabo preje kakor bi se drznila misliti. Dobil je zaželjeno mesto elektriškega inženjerja pri ne vem kakšnem industrijskem podjetju v provinci. Ustanovila sta se v Villefranche-sur-Saône. V četrtem nadstropju železnorodčkastega poslopja sta imela svoje stanovanje, ki je obstajalo iz štirih majhnih sob: salon, jedilnica, kuhinja in spalnica. Dvoje njunih oken je gledalo na s trgovinami posejano ulico, dvoje drugih pa na dvorišče stisnjeno med štiri stene visoke kakor v cerkvi.

Delal je enajst ur na dan v tovarni, kjer so bučali veliki dinamoi. Bilo je predaleč do Villefranche, da bi utegnili priti tudi opoldne h kosilu. Samo zvečer sta jedla skupaj in nato skupaj počivala.

Počivala: ko je prišla noč, sta bila trudna. Njun budget je bil prepričan, da bi si mogla najeti služkinjo. Imela sta le strežnico, ki je prihajala zjutraj pomagat pri najtežjih delih. In ona, ki je bila gospa de Romans, je pometala v svojem malem salonu in kuhali.

Njuna ljubezen je bila kakor močno drevo; ni usahnila v tem tesnobnem ozračju.

XVIII.

Minilo je leto dni.

Ni več nista bila podobna onima romantiškima ljubincema, ki sta se tako navdušeno zvezala tam doli v sanjavi pokrajini Bospora, med tolikimi spotikami in prelito krvjo.

Meščana malega mesta, sta imela videz vseh drugih meščanov; počasi sta se morala odreči ljubosumni samoti svojega ljubavnega življenja. Gospod Villiers, elektrik pri Charouyer & Cie, nikakor ni mogel omalovaževati pozdrava gospoda Duranda, prvega knjigovodje pri Dax in bratje, niti nasmeha gospoda Martina, srednješolskega nadzornika.

»In hudo gre vaši soprog, gospod Villiers?«

Da pripomnim, so ju vsi smatrali za poročena.

Dva dni kasneje je potrkala gospa Durand na vrata:

»Saj smo sosedje... Tako morate biti sami, uboga moja gospa, v vsem tem času, ko je vaš mož v tovarni.«

Vsem prvim obiskovalkam je gospa de Romans — hočem reči gospa Pierre Villiers — naravno odgovarjala.

»Zelo ste ljubezni, gospa...«

Toda par mesecev pozneje je gospa Villiersova, na katero je že vplivalo ozračje, naravno odgovarjala.

»Ah, draga moja gospa, kako ste dobri.«

Na božični večer je gospa Martin, ki je odločno smatrala gospo Villiers za odlično in dobro vzgojeno osebo, in njenega soproga za moža nad svojim službenim mestom, — ju povabila na večerjo.

Zakonska Villiers sta se morala pač odzvati za to večerjo s kosilom na dan svetih treh kraljev.

In čisto narahlo ju je vsakdanje življenje potisnilo v svojo smer.

XIX.

Njihovi dnevi so sličili drug drugemu. Vstajala sta zgodaj zjutraj. Lepo jo je poljubil na čelo: »Dober dan, draga ženka!« V začetku je to rekel bolj v šal. S časom pa se je tega privadil, ne da bi pomišljaj.

Zajtrkovala sta v naglici: tramvaj v tovarno je odhajal točno ob 6 uri 20 min. Strežnica ni prihajala tako zgodaj. Mleko sta zavrela na špiritovem gorilniku.

»Nikar ne pijah v plamen. Tako si lahko opališ oči.«

Iz dalje je bilo že slišati rog tramwaya v jutrnji megli. Hitro sta se poljubila. In nato je odbrnel po ozkih stopnicah.

Ko je ona ostala sama, je začela s pospravljanjem. Strežajka ji je kmalu prišla pomagat s svojimi močnimi kmečkimi rokami. Delali sta druga ob drugi in čebljali kakor dve vrstnici.

Šli sta skupaj na trg. Obedve sta vzklikali, če je bilo surovo maslo predrago. Vsaka je nosila svoj cekar.

Popoldne je opravljala dela s šivanko. Naj omenim, da je gospa Villiers napravljala vse svoje obleke sama, pomagala ji je le drobna delavka, ki je šivala na stroji.

Zvečer se je vrnil utrujen in zaprašen. Večerja je čakala na ocvetljeni mizi. Tedaj sta se nekoliko porazgovorila, kajti njihove vehe so kmalu postale težke. Včasih se je sredi govora prekinil in jo pazljivo motril.

»Kaj premišljuješ?« je izpregovorila ona.

»Premišlujem o tem, da bi ti nocoj, če me ne bi nikdar srečala, večerjala v izrezani obleki med dvema salonskima suknjama...«

Nasmehnila se je.

»Pojdi no, pojdi, prismođa!« —

Nikdar mu ni ničesar očitala, nikdar se ni pokesal.

Sicer pa je bilo njihovo življenje skromno, toda nikdar ne revno. Ko ji je ob koncu meseca prinesel svojih tristo frankov plače, je ona vedno devala nekaj na stran. In ob vsakem trimestru so odrezani kuponi tvorili njihove prihranke.

»Ko boš zaslužil tristopetdeset frankov,« mu je rekla nekega dne, »si bova najela pravo dekle; in tedaj mislim nam ne bo ničesar manjkalo do udobnosti.«

XX.

Nekega julijskega popoldneva je bñ v tovarni zastoj, kajti voda v Saóni je padla in dynamo-stroji niso mogli delovati, ker je bil rezervar prazen.

»Nič ne moremo pomagati,« je rekel Villiers gospodarju, »počakati je t reba. Jutri bo stala itak voda v rezervarju 60 centimetrov visoko in bomo potem zagnali dva dynamosa mesto enega.«

»Škoda,« je rekel gospodar. »Toda ker je že tako, pustite svoje ljudi domov in se pojdite izprehajati do jutri.«

In to je Pierre Villiers tudi storil in se tako tisti dan izjemoma vrnil že ob treh domov.

Imel je svoj ključ. Vstopil je, ne da bi pozvonil pri vratih. Nikogar ni bilo v mali sprejemnici in nikogar v jedilnici. Prišel je na kuhinjski prag:

»Ljubica!...«
Bila je tam na vseh štirih na umazanih deskah, katere je ribala z vso močjo, z veliko krtačo, pod katero se je penila milnica.

Prijel jo je za sklonjeni stas, dvignil njen potni obraz in nežno poljubil drobne mokre roke:

(Konec prih.)

Rešimo Sokolski Tabor!

Popravila šivalnih strojev

prevzame
mekanična delavnica
Franc Ogrin
Gospodstva c. 14
trdka
Gorec.

Pozor! Pozor!

ZIMSKI VOZNI RED

vseh železniških, poštinih in avtomobilnih prog v Sloveniji
s priložljivostjo na inozemske proge, z kurzno karto Slovenije v merilu 1:475.000.

Je ravnokar izšel!

Vsebinska:

- I. Splošni del: Cene za poštne vožnje. Železniška tarifa za prevoz potnikov in prtljage. Maksimalna tarifa za izvoščke. Kolkovine. Konzulati. Poštne pristojbine. Pristojbine za železniške nosače. Važne telefonske številke.
- II. Železniški vozni redi: Direktni, spalni in jedilni vozovi. Odhod in prihod vseh potniških vlakov. Pregled vseh železniških prog.
- III. Povezani vozni redi: Poštini, avtomobilni.
- IV. Seznam postaj.
- V. Priloga: Kurzna karta Slovenije v merilu 1:475.000 z vsemi železniškimi programi in postajami, vse poštne in avtomobilne proge, vse poštne urade z označbo, če ima pošta brzojav ali ziroma telefon.

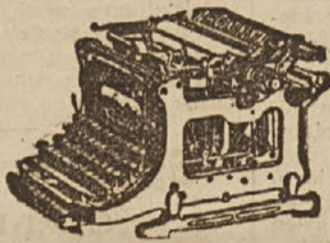
Dobi se v vseh knjigarnah in trafikah za ceno 8— Din.

Direktna naročila sprejema

Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani, Wolfova ul. št. 1.

Tečajji za strojepisje in stenografijo.

Začetek dne 3. februarja 1924.

Samoprodaja pisalnega stroja „Continental“.

Telefon 100.

ANT. RUD. LEGAT, Maribor, Slovenska ulica 7. Telefon 100.

MALI OGLASI:

Cena oglasom do 20 besed Din 5—; vsaka nadaljna beseda 25 para. z davščino vred.

16 HP motor

na surovo olje od Whitehead-Werke St. Pöiten, sistem Bachrich-Huber, 424 okretov, nov še nerabiljen proda pod ugodnimi pogoji Pokojninski zavod, Aleksandrova c. 12.

Dvokolesa

se sprejemajo v polno popravo, se ponikajo, emaljirajo z ognjem in shranijo preko zime. „TRI BUNA“ F. B. L. Karlovška c. 4, tovarna dvokoles in otroških vozičkov.

Kot pisarniška moč,

sluga ali kaj sličnega želi vstopiti mladenci, več slovensčine, angleščine ter deloma nemščine. Ponudbe na upravo lista pod »Employment«.

Prodaj

pisarno z živim inventarjem, pohištvom, poljedelskimi stroji, 10 orali zemlje, lepim sadonosnikom, travnikom, njivami, lastno elektrarno na vodno moč, z eno malo opremano z inventarjem, 10 minut od železnice Kupcu takoj stanovanje na razpolago. Grajska ima 24 sob, poleg 4 velike stavbe, opremana je brez konkurence, kupec lahko prevzame takoj vsa došla naročila za opako. Plačilni pogoji zelo ugodni. Naslov v upr. l.

Družabnik-ica

za 200 do 400.000 K— oz. več proti dobremu obrestovanju in zemljiškem zavarovanju kakor tudi proti plačanemu sodelovanju za že mnogo let obstoječo in dobro prosperujočo trgovino z meš. blagom v Mariboru, nahajajočo se na najbolji prometni cesti z veliko bodočnostjo se kaže takoj. Glavnica se lahko položi tudi polagoma. Cenjene pisemne ponudbe na A. Brinar, Maribor, hotel Meran.

Za svoje društveno glasilo

„Lovca“

razpisujemo mesto urednika. Plača 10.000 Din za 24 števil. Ozirati se moramo le na strokovno in jezikovno usposobljene prosilce. Ponudbe do 15. januarja 1924, na „Slovensko lovsko društvo v Ljubljani“, Miklošičeva cesta št. 8.

Veleposestvo

pri Mariboru, 76 oralov, in sicer 20 oralov niv, 40 oralov travnikov, sadonosniki, 3 1/2 orale vinograda prima, ostalo gozd, vse v ravnini z vili slično hišo in 5 gospodarskih objektov. Živine je 11 krav, 18 glav mlade govede, 2 para volov, 1 bik pingauer, 2 konja, 18 ovac, 27 prašičev, 50 perutnine, potem živež in krmilo do prihodnje letine, kakor mošt in vino ter električna moč se proda za 8 1/2 milijonov kron do petka 21. decembra potom pisarne Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3.

Splošni adresar za Maribor

garantirano popoln, izide v kratkem. Tudi zunanje inserate, naročila, akviziterje za večje okraje sprejema »Marstan«, Maribor.

Korespondirati

si želi z dijakino liceja ali učiteljska mlad izobražen gospod, absolutno 6. realke, sin tovarnarja. — Ponudbe pod šifro »Mladost« na upravo lista.

Za strojno mizarstvo

se sprejmejo takoj 4 dobri mizarji za pohištvo v trajno dalo. Vprašati pri Florijanu Strauss v Tuzli.

Lepo sobo

če mogoče z uporabo salona, separirano v sredini mesta se išče za mirnega gospoda, visokega položaja. Ponudbe pod »Soba L.« na upravo lista.

Več stanovanj

z 2 do 3 sobami, kuhinjo in z vsemi pritlikinami, deloma tudi s kopalnico in vrtom, bo oddal v kratkem v novih hišah ob Dunajski cesti severno od topničarske vojašnice Pokojninski zavod za nameščence, Aleksandrova cesta št. 12. Ponudbe do 7. t. m.

Pisarne v Ljubljani

v sredini mesta, več skupaj ali posamezno odda takoj v najem Pokojninski zavod, Aleksandrova cesta 12.

Robrove strežnike in šamotne ploščice

bele, za oblaganje sten proda Pokojninski zavod, Aleksandrova c. 12.

Trgovski lokal v Ljubljani

v sredini mesta, velik, ali polovico odda takoj v najem Pokojninski zavod, Aleksandrova cesta 12.

Samo „Aikadoni“

zobna pasta Vas more popolnoma zadovoljiti.

Samostojen ekonom

z daljšo prakso, pošten in marljiv, želi premeniti službo na kakšno veleposestvo. Ponudbe pod »Oskrbnik 1924« na tajništvo rad. stranke Maribor.

Kašelj, prehlajenje grla in hripavost

odstranjujejo najbolje

Kaiserove prsne karamele

z zaščitno znamko „Tri jele“.

Dobivajo se povsod!

„RAVE“, d. d. Zagreb.

Generalna direkcija državnih železnic u Beogradu

raspisala je za dan 16. januara 1924. ofertalnu licitacijo za izradu zgrade Ministarstva Saobračaja u Beogradu.

Pobliži podatki mogu se dobiti za vrijeme uredovnih satova kod Gradjevinskog odeljenja Generalne direkcije državnih železnica u Beogradu.

PRATIKA
Z. A. D. E. C. O
NOVOSTI
ZA LETO
1924

Slike narisal akad. slikar M. Gasparl. Besedilo zložil Tone Gasparl.

Krasno umetniško in literarno delo

za mladino

Je izšlo koncem novembra t. l.

v založbi Zvezne tiskarne in knjigarne v Ljubljani.

Cena po Din 25—, v luksuzni izdaji po Din 30—.

Poštnina posebej po Din 1— odnosno za luksuzno izdajo po Din 150—, za inozemstvo dvojna poštnina.

Naročila sprejema

Zvezna knjigarna,

Ljubljana, Marijin trg 8.